

Juan De Diego - Grebalariak

Azken Uda

ER169

Nota arteko isiltasuna, ikusten ahal ez den aterpea. Arnasa hartzea eta musika espazioak asmatzea, lasaitasuna berreskuratzeko eta etengabe uzten gaituen gutako zati horren gabezia konpentsatzeko. Denbora geldiaraztea kanpoan kaosa gertatzen dela, ezinbestez. Horrek denak, egiazki, bide zuzena hartzera garamatza, garenaren benetako izaerari eta egiten dugunaren benetako asmoari berriro heltzeko aukera ematen digu.

Juan de Diego tronpetajole bilbotarrak Bilboko Goi Mailako Kontserbatorioan egin zituen ikasketak, eta Bartzelonara jo zuen ondoren. Han finkatu zuen bere egoitza. Tronpeta titulua lortu eta bertako Musika Tailerrea ikasi zuen. Artista urduri eta jazz eszenaren barruan erreferente, bere ibilbide oparoak berrogei disko baino gehiagoren bermea du, eta musikari ugarirekin egindako hainbat kolaborazioen maila. Taldetan parte hartu izan du proiektu pertsonalen buru izateaz gain, besteak beste, *Juan de Diego hirukotea*, *Freaky hirukotea*, *De Diego Brothers* eta *Grebalariak*. Irakaskuntzaren arloan lantzen duen ildoaz gain, Juan de Diegok ezin konta ahala soinu bandatan eta nazioarteko jaialditan hartu du esku, eta, nahikoa ez eta, *L'anònima Imperia* dantza garaikideko konpainiarekin kolaboratu du, birak eginez Europa osoan zehar.

Gizarte konpromisoak eta errebindikazio jarrera irmoak markatutako karrera du berea, obra osoan beti presente. Horren erakusgarri izan daitezke Uda labor hori, 2016koa, Buenaventura Durruti anarkistari buruzko testuetan eta, bereziki, *Grebalariak* proiektuan inspiratua. Omenaldi eder bat XX. mende hasierako mugimendu sindikalei Bartzelonan, gaur egun indarrean dauden lan eskubideei eta berdintasun sozialari buruzko aurrerapen askoren oinarrian izaki.

2021ean izen bereko lehen lana argitaratu ondoren, gure euskal tronpetajoleak bere aurrekoaren bidetara heldu dio *Azken Uda* harrigarri honekin. Bartzelonako Sol de Sants estudioetan grabatu zuen Alberto Perezek urriaren 11n eta 12an, eta **Juan De Diegok** berak tronpeta eta flugelarekin jardun zuen, **Toni Saigi** pianoan, **Pere Loewe** kontrabaxuan eta **Ramon Prats** baterian lagun zituela. Disko horrek agerian uzten du Juan de Diegok jazz garaikidearen bidetik ibiltzerakoan idatzitako konposizioen edertasun eztabaida ezina, *musika txinpartaduna eta koloretsua*, *nolabaiteko intenzionalitate Be-Bop batekin*, bere ildoetan zehar izaera organiko, malgu eta bizia erakutsiz.

Marinela gozagarrian aurreikusi ezin diren garapenetatik, Aterpeko pasarte sekretuetatik eta modu dotore eta dinamikoan Ali Kinshasenera iritsi arte, George Foreman eta Muhammad Aliren (*Oihaneko borroka*) arteko 1974ko boxeoko borroka mitikoari egindako omenaldi esanguratsua, Vietnamgo gerraren aurkako alegatua eta eskubide zibilen aldarrikapenari buruzko mugarririk oso bat. Amari eskainitako *Azken uda* malenkoniatsua poesia ozenez jantzen da, Zirimiriren bat-bateko trazuekin gozatzeko. Juan de Diegoren tronpetak eta Toni Saigiren pianoak aukera melodiko berriak aztertzen dituzte *Tiflisko gizona gau ketsuan*, *La montagne infidèle* Jean Epstein frantziar zinemagile eta teorikoaren obratik galdutako dokumental piezari soinu banda jarritz, 1923an Etna sumendiaren erupzioa birsortuz. Ekitaldi berean oinarrituta, Juan de Diegok La lava va delikatua idatzi zuen, *Txefinhoren* brasildar zaporeko alderik koloretsuena erakutsiz eta *Grebalariak* taldearen bigarren lan honi amaiera emanez *Bagoaz* lan iragarri eta etereoarekin.

Isiluneen arteko nota bat, une bateko edertasuna, halaberrez ihes egiten duten denbora tarteak. Aire hartzea, forma berriak asmatzea, garena eta egiten dugunaren atzean dagoen helburua aldarrikatuz. Aterpe ikusezin horretara itzuli, azken une baten, azken hitz baten, azken uda baten oroimenez.